

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **B. V.**, zastoupený JUDr. Vitem Vohánkou, advokátem v Praze, Na Zámecké 457/5, PSČ 140 00, proti žalovanému **Krajskému státnímu zastupitelství v Praze**, Husova 11, 110 01 Praha 1, v řízení kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2007, čj. 8 Ca 116/2006 - 29,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2007, čj. 8 Ca 116/2006 - 29, **se zrušuje** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce podal u Městského soudu v Praze žalobu, v níž žádal, aby soud uložil žalovanému povinnost umožnit žalobci do tří dnů po právní moci rozsudku studium spisu žalovaného sp. zn. 1 KZT 1067/2003. Tuto žalobu označil jako žalobu dle § 16 odst. 6 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a uvedl v ní, že ji podává s ohledem na přípis žalovaného ze dne 21. 4. 2006, čj. 1 KTŽ 1067/2003-247, jímž žalovaný v reakci na podání žalobce ze dne 17. 4. 2006 odmítl předložit žalobci ke studiu požadovaný spis.

Městský soud v Praze žalobu zamítl; jeho rozsudek žalobce (stěžovatel) napadl kasační stížností, ve které tvrdil, že jestliže žalovaný odmítl žalobci předložit spis sp. zn. 1 KTŽ 1067/2003, znemožnil žalobci svobodný přístup k informacím a řádnou

obranu jeho práv. Městský soud v Praze pak celou věc nesprávně právně posoudil a nezabýval se jí řádně. Jeho rozsudek dle stěžovatele je rovněž nedostatečně odůvodněn.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že rozsudek městského soudu je srozumitelný a s jeho závěry se lze ztotožnit. Konstatoval, že podnět žalobce ze dne 17. 4. 2006 nebyl ve sporné části II. žádostí o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., ale jednalo se o žádost o nahlédnutí do interního spisu státního zastupitelství. Tato žádost byla podána v době, kdy byl žalobce obžalovaným v trestním řízení, ke kterému se požadovaný interní spis vztahoval. Nebyl proto důvod k tomu, aby žalobce svá práva obžalovaného uplatňoval v režimu zákona č. 106/1999 Sb., neboť podmínky pro přístup obžalovaného k trestnímu spisu jsou upraveny trestním řádem. Požadovaný spis navíc nebyl trestním spisem. Na to vše byl žalobce upozorněn v přípisě žalovaného ze dne 21. 4. 2006. Nebylo pak na místě, aby na podání žalobce ze dne 17. 4. 2006 žalovaný reagoval formálně procesním způsobem podle zákona č. 106/1999 Sb., protože toto podání nebylo žádostí o poskytnutí informací podle uvedeného zákona.

Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 s. ř. s. nejprve posuzoval, zda řízení před soudem I. stupně nebylo zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], nebylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, není nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] či nicotné.

Dospěl přitom k závěru, že rozsudek městského soudu trpí vadou řízení před soudem, přičemž tato vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Kasační stížnost je tedy důvodná.

Zmiňovaná vada řízení spočívá v tom, že městský soud si předsevzal ke zkoumání a věcnému posuzování vadnou žalobu, aniž její vady zákonem předepsaným způsobem (§ 37 odst. 5 s. ř. s.) odstraňoval.

Podaná žaloba je označena jako žaloba podle § 16 odst. 6 zákona č. 106/1999 Sb., který ve znění do 22. 3. 2006, tj. před novelou provedenou zákonem č. 61/2006 Sb., stanovil, že rozhodnutí o odmítnutí žádosti je přezkoumatelné soudem podle zvláštního zákona, tedy podle soudního řádu správního. V textu žaloby je pak uvedeno, že je žaloba podávána proti Krajskému státnímu zastupitelství v Praze s ohledem na jeho přípis ze dne 21. 4. 2006, jímž žalovaný odmítl předložit žalobci ke studiu spis sp. zn. 1 KZT 1067/2003. Z toho by se tedy mohlo zdát, že jde o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Tomu ale neodpovídá navrhovaný petit, který nezní na zrušení rozhodnutí, ale tak, že „KSZ Praha se ukládá umožnit žalobci do tří dnů po právní moci tohoto rozsudku studium spisu KSZ Praha pod čj. 1 KTZ 1067/2003“.

Městský soud tuto žalobu bez dalšího posoudil jako žalobu na nečinnost a postupoval podle části třetí hlavy druhé dílu druhého (§ 79 – 81) s. ř. s. Plyne to z odůvodnění jeho rozsudku, ve kterém jednak žalovaného určoval podle § 79 odst. 2 s. ř. s., tj. podle žalobního tvrzení, a jednak žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 81 odst. 3 s. ř. s. s tím, že se v daném případě se nelze domáhat ochrany proti namítané nečinnosti žalovaného. Takový závěr o charakteru žaloby byl ale s ohledem na její nejasnost zcela předčasný.

V této souvislosti pak v odůvodnění rozsudku poněkud matoucím dojmem působí odkaz na § 75 s. ř. s., podle něhož městský soud dle svých slov „přezkoumal napadené rozhodnutí (...), a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních námitek, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu“. Jde o odkaz zjevně nesprávný, který je však spíše důsledkem přehlédnutí soudu, než projevem o pochybách městského soudu o tom, podle kterého dílu s. ř. s. žalobu posuzuje.

Pokud jde o věcné závěry městského soudu, odůvodnil tento soud rozsudek tak, že jelikož zákon č. 106/1999 Sb. není vůči zákonu č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, zvláštním právním předpisem upravujícím nahlížení do spisů státního zastupitelství, nejsou dány podmínky pro vydání rozhodnutí, jehož se žalobce ve svém podání domáhal. Tato úvaha je však sporná, neboť není vůbec jednoznačné, že se žalobce u správního orgánu domáhal vydání nějakého rozhodnutí a že požadavek na zpřístupnění spisu žalovaného opíral o zákon č. 106/1999 Sb. (viz II. podání ze dne 17. 4. 2006). Hledat však nyní odpovědi na tyto otázky by bylo předčasné, neboť to bude možné až po odstranění shora popsanych vad žaloby.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud v Praze se tedy postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s. pokusí odstranit popsané vady žaloby a podle výsledku, který ale nelze nyní předvídat, bude v řízení pokračovat dále.

Závěrem ještě Nejvyšší správní soud upozorňuje na to, že žalobce v žalobě vedle osvobození od soudních poplatků požádal také o bezplatnou právní pomoc. Zatímco o osvobození od soudních poplatků městský soud rozhodl kladně (usnesení ze dne 15. 6. 2006, čj. 8 Ca 116/2006 - 10), o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě nerozhodl vůbec. I toto pochybení městský soud v dalším řízení napraví.

V novém řízení městský soud rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti a o odměně ustanoveného advokáta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2008

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu